

Examensarbete i fördjupningsämnet Barndom och lärande

15 högskolepoäng, grundnivå

Nyanlända vårdnadshavares möte med svenska förskolan

Newly arrived guardians meeting with the Swedish preschool

Kefsere Berisha
Aja Jonsaba Ceesay

Examen och poäng (Förskollärarexamen 210hp)
Datum för slutseminarium (2023-10-31)

Examinator: Kevin Walther
Handledare: Magdalena Sjöstrand Öhrfelt

Förord

Denna självständiga uppsatsarbetet har varit krävande men samtidigt väldigt nyttigt och lärorik för oss som blivande förskollärare. Efter snart 3,5 år på Malmö universitet avrundar vi en lång men mycket kompetensutvecklande utbildning som gett oss de verktyg vi behöver för att utföra kommande yrke på ett korrekt sätt. Tillsammans har vi skrivit arbetets alla textdelar bortsett från intervjuerna och transkriberingen som vi gjort enskilt. Under arbetets gång har vi stött på motgångar och svårigheter men trots det har vi lyckats kompletterat varandra och har under hela processen stöttat och lyft varandra på ett positivt sätt. Vi vill tacka vår fantastiska handledare Magdalena Sjöstrand Öhrfelt som stöttat, väglett samt gett oss feedback och dialoger som varit givande för att komma vidare med arbetet. Vi vill även tacka våra familjemedlemmar, speciellt våra män som stöttat oss under arbetet men även våra medverkande intervjupersoner som ställt upp och delat sina erfarenheter för att möjliggöra denna studie. Förhoppningsvis med denna studie kan vi förbättra och förändra kommunikationen för en bättre samverkan med vårdnadshavare med en annan härkomst.

Abstract

This essay describes a complex responsibility for cooperation between the preschool and newly arrived guardians. The purpose of the study is to find out how newly arrived guardians experience collaboration with the Swedish preschool. The focus of the study is if there is a lack of cooperation regarding communication between preschool teachers and newly arrived guardians. We will use an intercultural perspective with a focus on intercultural approach and intercultural communication to examine our collected empirical data. We have used a qualitative method in the form of semi-structured interviews with four newly arrived guardians. The results of the study show that collaboration is not optimal in the preschool, but that there is a lack of communication regarding information and dialogue from the preschool teachers to the newly arrived guardians.

In preschool they always talk that in Sweden it's like this and in Sweden you do things like this. Maybe they should educate themselves about what it's like not to be Swedish in Sweden. - V4

Nyckelord:

Förskola, förskolepersonal, nyanlända, vårdnadshavare, samverkan, kommunikation, information, interkulturellt perspektiv

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
2. Syfte och Frågeställningar	8
3. Tidigare forskning	9
3.1 Nyanlända vårdnadshavare	9
3.2 Förskolans ansvar i mötet med nyanlända	10
3.3 Kommunikation för samverkan	11
3.4 Sammanfattning av tidigare forskning	13
4. Teori	14
4.1 Interkulturellt perspektiv	14
4.2 Interkulturell kommunikation	15
4.3 Sammanfattning av teori	16
5. Metod	17
5.1 Metodval	17
5.2 Kvalitativ metod	17
5.3 Semistrukturerade intervjuer	17
5.4 Urval	18
5.5 Genomförande	18
5.6 Bearbetning	19
5.7 Reliabilitet	19
5.8 Validitet	19
5.9 Generalisering	20
5.10 Etiska överväganden	20
5.11 Analysmetod	21
6. Resultat och analys	22
6.1 Mötet med förskolan	22
6.2 Kommunikation som förekommer i förskolan med nyanlända vårdnadshavare	23
6.3 Kultur i förskolan	25
6.4 Analys av resultat	26
6.5 Sammanfattning av resultat och analys	27
7. Diskussion	29
7.1 Hur upplevs kommunikationen av de nyanlända vårdnadshavarna?	29

7.2 Vad anser nyanlända vårdnadshavare behöva i mötet med förskolan?.....	31
7.3 Slutsats.....	32
7.4 Metoddiskussion.....	33
7.5 Studien yrkesrelevans.....	34
7.6 Vidare forskning.....	34
7.7 Avslut.....	35
8. Referenser.....	36
9. Bilagor.....	39
9.1 Bilaga 1 Intervjufrågor.....	39
9.2 Bilaga 2 Samtyckesblankett.....	40

1. Inledning

Statistik från Skolverket (2023) visar att hösten 2022 var 509 000 barn mellan ett och fem år inskrivna i förskolan, av dem är 126 000 barn med utländsk bakgrund. Förskolan är en plats som centreras med barnens bästa i fokus samtidigt som det möjliggör för vårdnadshavare att förvärvsarbeta (Skolinspektionen 2018). Det framgår i Skollagen (SFS 2010:800) att även studerande, arbetslösa och sjukskrivna har rätt till 15 timmars förskola. I och med tillkommande krav på undervisning så har verksamheten höga förväntningar på sig och det är av stor vikt att kunna förmedla läroplanens innehåll och betydelse av läroplanen till vårdnadshavarna (Eckeskog 2019). I en studie av Bouakaz (2007) framkommer det att nyanlända vårdnadshavare inte har tillräckligt med kunskap kring skolsystem för att ett gott samarbete ska ha förutsättningar att utvecklas mellan hem och skola. Enö (2013) tar upp i sin avhandling att problematiken i förskolor där det är låg resurs områden är att förskolepersonalen har bristande kunskap kring vårdnadshavarnas kultur vilket i sin tur kan vara en faktor till bristande samverkan. Eckeskog (2019) betonar vikten av en god relation mellan hem och förskolan är viktigt för barnen samt att samarbetet ska gynna både förskolepersonalen och nyanlända vårdnadshavare. Goda relationer skapar en trygghet och tillitsfull vistelse för barnet. Förväntningarna på vårdnadshavarnas relation till förskolan och barnens liv i förskolan tydliggörs genom kommunikation. Sandbergs & Vuorinen (2020) menar att det ibland krävs att förskolepersonal och vårdnadshavare behöver anstränga sig för att skapa goda relationer. Huruvida båda parter är villiga till att det ska fungera beror på om de kan, vill eller förstår varandra. I föreliggande uppsats problematiseras förskollärarens komplexa ansvar för samverkan gällande kommunikationen mellan förskolan och nyanlända vårdnadshavare.

Detta ämne blev av stort intresse för oss, därav har vi valt att fördjupa oss inom forskningsområdet kommunikation med fokus på nyanländas samverkan med svensk förskola. I vår studie när vi nämner ordet kommunikation menar vi informationsöverföring mellan människor (Nationalencyklopedin 2023). Det fick oss att tänka på hur det är med nyanlända vårdnadshavare som inte behärskar det svenska språket. Hur samverkar förskolan med nyanlända vårdnadshavare när ett gemensamt språk saknas. Vi ser denna studie som en unik möjlighet att undersöka ämnet nyanlända vårdnadshavares möte med svensk förskola och vill ta reda på om det sker mer information än dialog med nyanlända vårdnadshavare. Vi upplever att det finns en problematik gällande kommunikationen gällande hur information och dialog sker med nyanlända vårdnadshavare. Med information i vår studie menar vi innehållet som

förmedlas vid kommunikation på olika sätt (Nationalencyklopedin 2023). Vi själva har olika kulturella bakgrunder och ser det som en fördel att kunna intervjua och nå ut till nyanlända med vårt hemspråk.

Det är av stor vikt att kommunikationen mellan förskola och hem fungerar för vårdnadshavarnas insikt kring och förväntningar på deras barns vistelse. Vi känner oro inför vår kommande yrkesroll som blivande förskollärare och hur vi på bästa sätt till exempel kommer att kunna förmedla läroplanens mål och hur vi arbetar utifrån dem till nyanlända. För oss är det en stor vikt att vi kan kommunicera med och nå ut till alla vårdnadshavare oavsett kulturell bakgrund men också själva få kunskap om och förståelse för vårdnadshavares upplevelser och känslor. Syftet med vår studie är att ta reda på hur nyanlända vårdnadshavare upplever mötet och kommunikationen med svenska förskolan. I föreliggande uppsats problematiseras förskolans komplexa ansvar för samverkan gällande kommunikationen mellan förskolan och nyanlända vårdnadshavare. Detta kommer vi att göra genom att använda en kvalitativ metod där vi intervjuar fyra nyanlända vårdnadshavare. Med utgångspunkt i ett interkulturellt teoretiskt perspektiv analyserar vi vår insamlade empiri om hur nyanlända upplevt mötet med den svenska förskolan. Förhoppningsvis kan vi med denna studie som blivande förskollärare i vår profession belysa hur vi i förskolan kan samverka med vårdnadshavare av annan härkomst kring det svenska förskolesystemet med hjälp av alternativa kommunikationssätt. Genom resultatet kommer vi undersöka hur mötet och kommunikationen upplevs med nyanlända vårdnadshavare i förskolan. Därefter kommer vi att redogöra kring en diskussion som berör resultatet samt en summering av själva studien. Avslutningsvis tar vi upp studiens yrkesrelevans och vidare forskning.

2. Syfte och Frågeställningar

Syftet med föreliggande studie är att ta reda på hur nyanlända vårdnadshavare upplever mötet med den svenska förskolan. Detta undersöker vi genom att ta del av nyanländas erfarenheter, upplevelser och känslor kring hur de förstår förskolan, samarbetet och hur kommunikationen med förskolan sker.

För att besvara syfte utgår vi från följande frågeställningar:

Hur upplevs kommunikationen med förskolan av de nyanlända vårdnadshavarna?

Vad anser sig nyanlända vårdnadshavare behöva i mötet med förskolan?

3. Tidigare forskning

I följande avsnitt kommer vi att belysa tidigare forskning som berör nyanländas möten med den svenska förskolan och hur de tas emot och informeras om den i egenskap av nyanlända vårdnadshavare. Vi vill ta reda på vad tidigare forskning säger om nyanlända vårdnadshavares samverkan gällande deras rättigheter, skyldigheter och hur informationen samt kommunikationen som sker i det initiala mötet mellan nyanlända och förskolan eftersom det kan påverka framtida samverkan i förskolan. Detta kan vi relatera till vårt syfte hur tidigare forskning tar upp vilken information som framkommer till vårdnadshavare i förskolan och hur nyanlända vårdnadshavare upplever informationen. För att hitta relevant forskning använde vi oss av Malmö universitets databaser *Education research complete (ERIC)* samt *Google Scholar*, *Libsearch*, *Swepub*. Sökords om använts i studien är: engagerade, förskola, familj, information, interkulturellt, kommunikation, kultur, nyanlända, språk, utländska. När vi avgränsade sökorden till specifika ord så fann vi relevanta material som stödjer forskning. Det har varit svårt att hitta uppdaterade artiklar och avhandlingar inom ramen för senaste åren. Däremot har vi hittat vetenskapliga källor i form av antologi kapitlar där vi gått direkt till författarens huvudkälla och studier. Nedan kommer forskning presenteras om kommunikation för samverkan och konsekvenser av en bristande kommunikation i mötet med nyanlända vårdnadshavare samt förskolans ansvar i mötet med nyanlända vårdnadshavare.

3.1 Nyanlända vårdnadshavare

Som nyanländ vårdnadshavare i ett nytt främmande land kan det upplevas en oro och en osäkerhet kring det nya samhället och dess kultur och förväntningar, framför allt när det gäller förskolan (Wetso och Ärlemalm-Hagsér 2018). Förskolan kan upplevas som osäker och överflödig med mycket information. Lahdenperä (2018) skriver hur den svenska förskolan blir en form av introduktion för nyanlända till svenskt levnadssätt, kultur och normer och värden. Förskolan blir en ingång till det svenska samhället där krav ställs på vårdnadshavare såsom att passa tid, planering av schema och ledighet samt information vid frånvaro och sjukdom. Lahdenperä (2018) menar att i den svenska normen är fokus på behov och rättigheter. Vårdnadshavare ska läsa godnattsagor och ansvara för att det finns kläder efter väder men även kunna och vara intresserade av att ta del av barnens aktiviteter. Enligt Lahdenperä (2018) har undersökningar visat hur nyanlända familjer försöker anpassa sig efter det svenska samhället men ofta utmanas av asylprocessen och oron att inte få stanna. Vårdnadshavare som inte

etablerar sig i samhället riskerar att hamna i utanförskap och ensamhet vilket leder till att förskolan blir den enda förbindelsen till det svenska samhället. I Enös (2013) studie om kommunikation och samverkan i en mångkulturell verksamhet utförd i Malmö stad, skriver författaren att medverkande förskollärarna i studien nämner att de är måna om nyanländas livssituation samt de förutsättningar och begränsningar som förekommer. Trots det brister samverkan med nyanlända vårdnadshavare i förskolan eftersom förskolepersonalen särskiljer vi och dem samt inte visar förståelse för nyanländas kultur men även att de inte förhåller sig till svenska normer och värden. I Bouakaz (2007) studie som också utfördes i Malmö om arabisktalande familjer framkom det att vårdnadshavare är tacksamma för skolan men att de brottas med att förstå det svenska skolsystemet och vilket ansvar som vilar på vårdnadshavarna. Bouakaz (2007) syftar till en skolkontext men i vår studie ser vi att den är applicerbar i en förskolekontext. Bouakaz (2007) resultat visar på att trots närvarande tolk upplever vårdnadshavaren att tolken inte översätter det vårdnadshavaren verkligen vill förmedla. Resultatet visar även på att det finns en oro hos vårdnadshavarna att lämna över barnen till svenska skolsystemet. Resultatet visar också att vårdnadshavarna uttryckte en önskan om mer information om skolsystemet och lärande sätten. Bouakaz (2007) kom fram till att på grund av språksvårigheter avstår vårdnadshavarna att ställa frågor eller fatta beslut gällande deras barn vilket leder till att de är tysta och inte är engagerade eller delaktiga i verksamheten. Bouakaz (2007) resultat visar även att vårdnadshavarna inte har verktyg som krävs för att utveckla gott samarbete mellan hem och skola, därav blir samverkan bristande mellan hem och skola.

3.2 Förskolans ansvar i mötet med nyanlända

I Lunneblads (2013) studie om nyanländas möten med svensk förskola framgår det att språket anses vara förskollärarens största utmaning i mötet med nyanlända vårdnadshavare. Lunneblad (2013) menar att missförstånd i den språkliga kommunikationen ligger på förskollärarens ansvar och skapar osäkerhet hos vårdnadshavarna. Resultatet visar på att betydelsen av vilka ord som förskolepersonalen använder i sin kommunikation med nyanlända vårdnadshavare kan leda till missförstånd (ibid.). Enö (2013) skriver i sin studie att när förskollärare använder sig av svårt språk med komplicerade ord i mötet med nyanlända vårdnadshavare är risken att samverkan påverkas negativt och nyanlända vårdnadshavare tappar förtroendet till de yrkesverksamma i förskolan. Men Enö (2013) resultat visar även på att problematiken är att nyanlända vårdnadshavares kulturkrockar med förskolans kultur vilket i sin tur kan vara en faktor till bristande samverkan. Wedin och Warström (2017) studie om mötet och

kommunikationen som sker i hallen mellan förskolepersonal och nyanlända vårdnadshavare är det de som är verksamma i förskolan som har ansvaret för att förmedla hur förskolan fungerar och vad som förväntas av båda parterna. Wedin och Warström (2017) resultat visar att förskolepersonalen inte uppmärksammade nyanlända vårdnadshavares kontaktsökande på samma utsträckning som svensktalande vårdnadshavare. I resultatet framkommer det även att förskolepersonalen lägger mindre fokus på att kommunicera med nyanlända vårdnadshavare vilket leder till att nyanlända vårdnadshavare känner sig uteslutna och deras möjlighet till att visa intresse och engagemang i förskolan minskar. Wedin och Warström (2017) menar att förskolepersonalens arbetsbörda bör inte påverka möjligheten till samverkan och dess möjlighet att uppnå kontakten med nyanlända vårdnadshavare vilket är av stor betydelse för goda relationer. Förskolepersonalen som är verksam i förskolan bör uppmärksamma vårdnadshavarna på ett ömsesidigt sätt där de blir lyssnade och tar sig tid för att kommunicera med vårdnadshavarna (ibid.). Lunneblads (2013) studie visar däremot att ansvaret inte endast ska ligga på förskolepersonalen gällande upprepade information om schema eller diverse dokument och menar på att även vårdnadshavare har ett ansvar. Persson och Tallberg Bromans (2019) rapport belyser att förskollärares ansvar anses som komplicerade och begränsade. Trots viljan att arbeta med läroplanen och dess innehåll i sitt uppdrag så försvåras detta i form av upprepade problem och dilemman i verksamheten vilket försvårar det vardagliga arbetet. Resultatet visar på att förskollärare känner sig stressade och överbelastade, vilket kan påverka den vardagliga samverkan med vårdnadshavare (ibid.). Wetso och Ärlemalm-Hagsér (2018) skriver i sin studie att det krävs att yrkesverksamma i förskolan tar sin tid och är lyhörda till vårdnadshavarnas önskemål. Det är lätt som förskolepersonal att förhastiga sig och gå miste om vad som sägs av vårdnadshavarna. När nyanlända vårdnadshavare får stöttning av yrkesverksam personal bidrar det till gott samarbete mellan hem och förskola och en naturlig kulturövergång som innebär att man anpassar sig till en ny kultur (ibid.).

3.3 Kommunikation för samverkan

I Josefsons (2018) avhandling om omsorg i ämnet förskoledidaktik framkommer det att hallen på förskolan är en central mötesplats som möjliggör relationer och leder till kommunikation mellan förskolepersonal och vårdnadshavare. Vidare menar Josefsons (2018) att hallen blir en arena där hem och förskola möts och utbyte av dialog, information och förhandlingar sker. Även i Eckeskogs (2019) studie gällande kommunikationsarbete i svenska förskolor framkommer det att förskollärare värderar hallen som en plats för att förmedla viktig

information till vårdnadshavarna. Hallen ses som en säker plats så att alla får ta del av samma information. Även Wedin och Warström (2017) betonar i sin studie att hallen är en viktig plats där förskolepersonal, nyanlända vårdnadshavare och deras barn möts men också ett möte där två språk sammanlänkas vilket skapar språkliga hinder. Hallen har en funktion där hämtning och lämning sker men även informationsutbyte sker, eftersom förskolepersonalen upplever brist på tid för att förmedla information till vårdnadshavarna på andra sätt (ibid.). Wedin och Warström (2017) resultat utifrån observation och intervjuer visar på att förskolepersonalen i deras studie inte var medvetna om hur viktigt det var för de nyanlända vårdnadshavarna att få värdefull information och samtidigt förstå informationen som gavs. Förskolepersonalen lägger ansvaret på vårdnadshavarna och menar att bristen på information är på grund av att nyanlända inte behärskar det svenska språket. En svensk norm är att många förskolor omedvetet använder svenska språket i kommunikation som enspråkigt vilket bidrar till att nyanlända vårdnadshavare inte får den information som de behöver och kan därför inte uttrycka sig om viktig information om sitt barn (ibid.).

I Löthmans (2022) studie om nyanländas barns dubbla övergångar i förskolan lyfter hon utifrån Bakhtins dialogiska teori att förskolepersonalens förståelse är monologisk. Eftersom förskolepersonalens kommunikationer utgår från de svenska normer och värden som gäller för förskolan, och inte förstår att barn med annan kultur har bristande kunskap och erfarenhet kring dessa normer och värden. Löthmans (2022) resultat visar att förskolepersonalen i studien förändrade sitt sätt att se på situationen och insåg sina brister i hur de hanterade nyanlända barn gick förskolepersonalen från en monologisk förståelse till en dialogisk som gjorde att det kunde möta barnen utifrån deras behov och kultur. Wedin och Warström (2017) betonar vikten av att använda stöd vid kommunikation med nyanlända vårdnadshavare såsom TAAK, visuella bildstöd samt mediala verktyg. Wedin och Warström (2017) understryker även att vid första mötet är behovet av tolk användbart men som det inte ofta finns resurser för.

Eckeskog (2019) kom fram i sitt resultat att det kan uppstå missförstånd vid digitala kommunikationsformer mellan förskolepersonal och nyanlända vårdnadshavare och detta kan upplevas som opersonligt och leder inte till dialog utan blir ensidigt. Medan de fysiska mötena gör det möjligt att ha en öppen kommunikation tillsammans beroende på mottagarens mottaglighet och i mån av tid (ibid.). I Cohen och Anders (2020) studie som gjordes i Tyskland om familjens engagemang i förskolan gällande barns språkkunskaper och sociala-emotionella färdigheter vid tre års ålder visar att samtalen i hallen är ett informellt och effektivt sätt att kommunicera med vårdnadshavarna i de dagliga mötena. Cohen och Anders (2020) skriver i

sitt resultat att fysiska möten ansikte mot ansikte är ett kraftfullt verktyg för att kommunicera med vårdnadshavare och delge information, erfarenheter och kunskap om barnens utveckling. Eckeskog (2019) menar dock att det kan finnas utmaningar med det på grund av olika stressfaktorer vid hämtning och lämning som exempel när flera vårdnadshavare kommer och hämtar samtidigt vilket försvårar informationsutbyte och ansikte mot ansikte mötet. I Vuorinen (2020) studie som undersöker samverkan i förskolan framkommer det att i situationer där samverkan sker mellan vårdnadshavare och förskolepersonal är utgångspunkterna olika och syftet är inte densamma för båda parterna. Förskolans mål är att lyfta och framföra läroplanen och förskolans verksamhet samt förskollärarens profession medan vårdnadshavarnas önskan och förväntningar är barnets vistelse i förskolan.

3.4 Sammanfattning av tidigare forskning

Vår tidigare forskning belyser ämnet om nyanlända vårdnadshavares uppfattning och personliga upplevelser vid mötet med svensk förskola. Tidigare forskning belyser nyanlända vårdnadshavares språkliga men även kulturella skillnader och dess påverkan till delaktighet i förskolan. I studien om förskolans ansvar i mötet med nyanlända framkommer det vilka brister och utmaningar förskolläraren har gällande kommunikation och informella informationen samt ansvar kring svenska normer och värden och förskolans läroplan innehåll och mål i dialogen med nyanlända vårdnadshavare. Vi lyfter även upp kommunikation för samverkan som samarbete, delaktighet samt språkets betydelse för båda parterna. Slutligen vill vi genom tidigare forskning förstå ämnet kring nyanländas situation med förskolan. Tidigare forskningen är relevant för vårt syfte som ger oss en överblick av tidigare undersökta studier inom ämnet för denna studie. I nästa avsnitt kommer vi att presentera ett interkulturellt perspektiv vilket kommer användas som analysverktyg när vi tolkar vår empiri.

4. Teori

I kommande avsnitt redogörs vårt val av teori och centrala begrepp i denna teori. Vi kommer att utgå från ett interkulturellt perspektiv, detta anser vi är relevant för att besvara och analysera syftet med vår studie. Vi undersöker vår empiri och beskriver vårt resultat genom interkulturellt förhållningssätt och interkulturell kommunikation, och berör kommunikation med hjälp av följande begrepp: *medvetenhet*, *kunskap* och *förståelse*. Utifrån studiens syfte är det interkulturella perspektivet användbart i dialog och möten med nyanlända vårdnadshavare som redskap för god kommunikation. Studien berör också möten med människor med olika kulturella bakgrunder, därför anser vi att det interkulturella perspektivet lämpar sig till vårt syfte hur vi förhåller oss till olika kulturer.

4.1 Interkulturellt perspektiv

Begreppet interkulturellt perspektiv kan förstås som en handling mellan olika individer (Lorentz och Bergstedt 2016). Ordet *inter* refereras till interaktionsprocessen som är kommunikationen mellan individer med olika kulturella bakgrunder och *kultur* som beskriver interaktionen mellan olika kulturer. Interkulturalitet är ett samlingsnamn för när kulturer möts i ett mångkulturellt samhälle. Interkulturalitet anses vara kvalitetshöjande i kommunikationen när olika kulturer möts i förskolan (ibid.). När ett interkulturellt förhållningssätt intas inkluderas både parternas kunskap, förståelse och respekt samt intresse kring andras normer, värden och seder samt livsvillkor (Lahdenperä 2018). Ett interkulturellt förhållningssätt är när i det här fallet förskolans personal visar förståelse för nyanländas kultur och dess kulturskillnader (Lahdenperä 2018). För att en god relation eller samverkan ska kunna ske mellan nyanlända och förskolan är kommunikation en viktig grund. Den ska föregå ömsesidighet, öppenhet och respekt och visa att nyanlända vårdnadshavares kultur är jämbördig med den svenska (Lahdenperä 2018). Letzén (2017) menar att kommunikation kan bidra till goda relationer när kommunikationen fungerar. När förskolepersonalen förhåller sig till interkulturellt förhållningssätt visar de respekt för nyanländas kultur och skapar alternativa sätt att kommunicera på. Med stöd av bilder, kroppsspråk, tolk eller andra alternativa sätt för att nå ut med information så kan alla vårdnadshavare oavsett vilket språk de har få förståelse. Goda relationer bygger på fungerande kommunikation genom att fråga och intressera sig för den andra, där både förskolepersonal och vårdnadshavare kan uttrycka sig och bli förstådda (ibid)

4.2 Interkulturell kommunikation

Lorentz och Bergstedt (2016) menar på att interkulturell kommunikation är inget som vi kan ta för givet utan något vi behöver lära oss. Interkulturell kommunikation kan förstås utifrån tre kommunikationsfärdighetsfaser som är följande: medvetenhet, kunskap och färdigheter (Hofstede, Hofstede och Minkov 2011). Genom att vara medveten om sitt eget kulturmiljö och förstå att de normer, värderingar, traditioner som bärs grundar sig i ens miljö, på samma sätt har andra människor med annan kultur uppväxt liknande förhållningssätt (Hofstede et al. 2011). Även Lahdenperä (2018) betonar att det är lätt att ta värderingar och föreställningar för givna om individer delar samma kultur. Detta kan betecknas som etnocentrism. För att förstå etnocentriskt synsätt menar Lahdenperä (2018) att det måste ske en kontrast mot det egna synsättet. Som Hofstede et al. (2011) tar upp i nästa fas kunskap för att kunna samspela med andra kulturer krävs det att vi får kunskap om deras kulturer som seder, värderingar och normer. Genom kunskap kan en förståelse skapas för andra kulturer men det betyder inte att den är det rätt eller kommer följas utan ett sätt att förstå hur det urskiljer sig från den egna kulturen. Sista fasen färdigheter grundar sig på medvetenhet och kunskap samt övning. Genom övning, medvetenhet och kunskap får vi de färdigheter som krävs för att få syn på samt utöva olika kulturers seder enligt Hofstede et al. (2011). För att anpassa sig och överleva i ett nytt samhälle måste man klara enklare kommunikation faser innan man kan ta sig vidare till svårare faser för att kunna hantera utmaningar i mötet med olika kulturer. Lorentz (2016) belyser att det krävs att det finns en egen kunskap om sig själv men också om den andra för att kommunikationen ska kunna fungera. Om denna kunskap inte finns så hindras den interkulturella kommunikationen. Letzén (2017) menar att vårdnadshavare vill bilda en egen uppfattning om förskola och gör det genom att observera och pröva förskolan på olika sätt. Det kan vara svårt som nyanländ att förstå varför barnen i förskolan är ute när det regnar som i Sverige är en svensk norm. Letzén (2017) skriver att i slutändan är det förskollärares ansvar att både vårdnadshavare och barn känner sig välkomna och blir uppmärksammade i förskolan samt att synliggöra svenska normer och värden i enlighet med förskolans läroplan. Letzén (2017) menar därför är det viktigt att förskolepersonalen informerar om olika synsätt i sin kommunikation till nyanlända vårdnadshavare för att det ska förstås men det är också viktigt att förskolepersonalen tar reda på nyanländas vårdnadshavares synsätt till olika saker i den svenska förskolan. Lorentz (2016) menar att för att få en förståelse krävs det att förskolepersonalen efterfrågar nyanländas vårdnadshavares perspektiv och på så vis kan förskolepersonalen få en förståelse av olika synsätt.

4.3 Sammanfattning av teori

I vår teoridel har vi synliggjort det interkulturella perspektivet och resonerat kring hur kommunikationen blir ett betydelsefullt verktyg för samverkan och kommunikationens betydelse i mötet mellan olika kulturer. Begreppen medvetenhet, kunskap och förståelse i den interkulturella perspektiven redogör hur språkets värde och makt påverkar interaktionen med människor från olika kulturer. Det interkulturella perspektivet lägger vikt på att förstå sig själv för att förstå andra och bara då kommer kommunikationen fungera mellan olika kulturer. Interkulturellt förhållningssätt samt interkulturell kommunikation. Teorin och begreppen kommer att vara till hjälp för att analysera vårt insamlade empiriska material från intervjuer om hur nyanlända vårdnadshavare upplever mötet med den svenska förskolan. I nästa avsnitt kommer vårt val av och tillvägagångssätt för metod redovisas.

5. Metod

Nedan redogör vi för valet av metod samt strategiska urval, genomförandet och bearbetningen av det empiriska materialet. Utifrån etiska övervägande resonerar och diskuterar vi kring valet av det insamlade empiriska materialet. Vi kommer att uppmärksamma relevanta begrepp som reliabilitet, validitet och generalisering för vår studie.

5.1 Metodval

För att uppnå svar på syfte och frågeställningarna valde vi en kvalitativ metod i form av semistrukturerade intervjuer. Vi gjorde ett försök att kombinera med kvantitativ metod i form av webbenkät vilket Alvehus (2023) förklarar är att en kombination av olika metoder kallas triangulering och det hade eventuellt gett bredare svar till vårt syfte. Efter en vecka visade det sig att enkäterna inte gav tillräckligt med svar därför fick vi tänka om och återgick till ursprungstanken som var semistrukturerade intervjuer.

5.2 Kvalitativ metod

Genom en kvalitativ metod vill forskaren komma åt respondenternas livssituation samt dess erfarenheter men även tankar och uppfattningar kring ett fenomen (Patel och Davidsson 2018). Man kan inte ta för givet veta vad respondentens svar blir utan som intervjuare är det därför viktigt att lyssna och vara öppen för eventuella följdfrågor. I vår studie vill vi med den kvalitativa metoden komma närmare och förstå deras erfarenheter, upplevelser och känslor i mötet med förskolan.

5.3 Semistrukturerade intervjuer

Den insamlade empiriska materialet valde vi att utföra i form av semistrukturerade intervjuer, anledningen till det var för att det blir mer personligt där svaren blir utförliga, bekräftade och det blir enklare att läsa av kroppsspråket (Alvehus 2023). I semistrukturerade intervjuer följer den som intervjuar ett formulär som består av ett fåtal öppna frågor eller bredare ämne som samtalet centreras kring. Alvehus (2023) skriver att här har respondenten större möjligheter att påverka intervjuens innehåll, och vi som intervjuare måste vara mer aktiv i lyssnandet och att arbeta med följdfrågor. Alvehus (2023) menar att ställa följdfrågor uppmuntrar respondenten att fortsätta prata och att utveckla sitt svar. Vi var beredda och gick in med ett positivt

förhållningssätt, dessutom var vi inställda på att vara aktiva lyssnare ifall det skulle behövas ställa följdfrågor för att komma fram till vårt syfte. Vi utformade våra 13 frågor tydligt och förståeligt på svenska för att underlätta översättningen till våra hemspråk. När vi utformade frågorna utgick vi ifrån att det skulle leda till följdfrågor och som vi hoppades skulle leda till djupare diskussioner. Vi valde att inte dela med oss av frågorna till respondenterna eftersom vi ville ha genuina och trovärdiga svar och få en förståelse och nyanserad bild för våra nyanländas vårdnadshavares verklighet (Alvehus 2023).

5.4 Urval

Vi valde att göra ett strategiskt urval genom att ta kontakt med fyra nyanlända vårdnadshavare i vår bekantskap då de besitter på viktig kunskap om att vara nyanländ i svensk förskola. Valet av vårdnadshavarnas bostadsområde har varit strategiskt två nyanlända vårdnadshavare från lågklass område och två från medelklass område. Alvehus (2023) menar att för att komma fram till informationen som behövs för en studie krävs att det sker ett urval. Ett strategiskt urval innebär att få tag i personer som har kunskap om ämnet som ska undersökas. Risken med strategiskt urval är att man går miste om andra personer som har kunskap om ämnet. Hade vi valt att inkludera förskolepersonal hade vi fått deras perspektiv och syn i mötet med nyanlända vårdnadshavare eftersom de arbetar och har kunskap om det vi vill undersöka (ibid). Anledningen till att inte inkludera förskolepersonal var för att vi ville höra nyanländas åsikter och få deras röst att bli hörd utifrån deras perspektiv. Enligt Läroplan för förskolan, Lpfö 18 (Skolverket 2018) ska verksamma i förskolan arbeta för att åstadkomma en god och hållbar samverkan mellan hem och förskola.

5.5 Genomförande

Intervjupersonerna som vi hade i åtanke som skulle medverka i studien tog vi kontakt var för sig via telefonsamtal. Vi informerade om studien och fick ett godkännande till deltagande och bokning av träff för intervjun. Vi utförde intervjuerna enskilt med två intervjuer var på respektive hemspråk. Intervjupersonerna är nyanlända vårdnadshavare som bott i Sverige mellan sex månader och tre år. Vårdnadshavarna i studien kommer att benämnas med V1, V2, V3, V4. Intervjuerna med vårdnadshavare V1, V2, V3 ägde rum hemma hos dem. V4 hade svårt med ledighet, därav hölls intervjun på hans arbetsplats på rasten. Vi begränsade oss inte till våra färdiga utformade frågor (Bilaga 1) utan om vi ansåg att det var relevant så ställde vi följdfrågor. När vi ställde frågan var vi uppmärksamma på våra ordval eftersom frågorna var

på svenska och att frågorna inte skulle skilja sig vid översättning till vårt språk. Intervjuerna spelades in via Zoom på plats med godkänt samtyckesblankett på svenska som översattes muntligt innan utförandet. Intervjuerna varade mellan 30 minuter och 60 minuter som därefter transkriberades.

5.6 Bearbetning

När vi skulle bearbeta vår insamlade ljudupptagning genomförde vi en transkribering där vi ordagrant antecknade vad som sades i intervjuerna. Vi var väldigt noggranna med att använda rätt ordval för översättning av materialet till svenska för att det skulle bli så ordagrant som möjligt och inte missa viktig information. Risken med översättning från ett annat språk är att uttrycket eller orden kan få en annan betydelse eller mening. Vi insåg att textmaterialet var en tidskrävande uppgift för att översättningen skulle bli korrekt och viktig för att inte missa viktig information, detta menar Patel och Davidsson (2018). Det transkriberade materialet översatte vi var för sig från vårt eget hemspråk till svenska. Därefter har vi tillsammans valt att sortera materialet i olika teman och detta menar Denscombe (2018) att när det insamlade materialet identifieras i tema handlar det om tematisk analys. I det bearbetade materialet kunde vi se samband och olikheter i svaren som passar till följande teman: Mötet med nyanlända vårdnadshavare i förskolan, kommunikation som förekommer med nyanlända vårdnadshavare, kultur i förskolan. Vi kunde se ett mönster av upprepningen som trygghet, omsorg, oro, kommunikation och olika typer av svårigheter.

5.7 Reliabilitet

Reliabilitet beskriver Alvehus (2023), är huruvida resultatet är upprepningsbart och trovärdigt i en undersökning som utförs. Är det vi mäter pålitligt och skulle det i så fall bli samma resultat om någon annan gör samma studie? Vi kan inte med säkerhet säga att reliabiliteten blir hög om någon annan gör liknande forskning. Det beror på ens förutsättningar såsom kultur, socioekonomiska förutsättningar om förskolan är i hög eller låg resursområde och förskolans arbetssätt i vår mening, och om förskolepersonalen arbetar utifrån ett interkulturellt förhållningssätt.

5.8 Validitet

Alvehus (2023) menar med validitet att studien har kommit fram till det syfte som man vill undersöka. Detta kan förstås som om forskaren har lyckats mäta det syfte som studiens undersökning handlar om. För att komma närmare en hög validitet har vi utformat frågor som besvarar vårt syfte och våra frågeställningar.

5.9 Generalisering

Vår studie är inte generaliserbar för alla nyanlända eftersom vi intervjuar så få personer och begränsat oss till nyanlända som talar albanska och mandinka. Givetvis hade vår utfallsvinkel sett annorlunda ut för vårt resultat om vi nått ut till fler nyanlända med olika kulturella bakgrunder och språk. Alvehus (2023) menar att kvalitativ forskning inte är generaliserbar för en befolkning, alltså är det inte det viktiga att komma åt hela befolkningen, därav blir valet av andra metoder användbart. Därför valde vi ett strategiskt urval för att komma åt våra intervjupersoners perspektiv och ta del av deras egna erfarenheter, känslor och upplevelser i samverkan med förskolan.

5.10 Etiska överväganden

God sed i forskningssammanhang innebär forskningsetiska principer som vi förhållit oss till. Principerna är följande: *Informationskravet*, *Samtyckeskravet*, *Konfidentialitetskravet* och *Nyttjandekravet* (Vetenskapsrådet 2017). Forskningsstudier som berör människor bör det alltid finnas etiskt övervägande för att skydda individen från otillåtlig insyn i deras livssituation och undvika all form av kränkning, förnedring samt skador som är psykiska och fysiska (Patel & Davidsson 2019). Informationskravet använde vi genom att skriftligt informera om studiens syfte och användande. Detta för att nyanlända som deltar i studien ska känna sig trygga och respekterade då det kan vara känsligt beroende på livssituationen som familjer eller personer befinner sig i som kan vara skyddat boende eller skyddat identitet men även flytt från sitt hemland av olika omständigheter. I samband med den informationen informerade vi om samtyckeskravet att deltagarna när som helst kunde avbryta deltagandet i studien utan att ange skäl för det. Konfidentialitetskravet tydliggjorde vi genom att informera alla deltagarna i studien att de är avidentifierade och anonyma. Avslutningsvis framförde vi skriftligt och muntligt att nyttjandekravet, den insamlade informationen, endast kommer användas av oss (Vetenskapsrådet 2017).

5.11 Analyismetod

Alvehus (2023) skriver att i analysen bearbetas det samlade empiriska materialet med stöd av teorier. Vi kommer att redovisa vårt resultat endast från den kvalitativa metoden som utgår från fyra intervjuer. Eftersom våra intervjupersoner inte behärskade svenska språket utfördes intervjuerna på albanska och mandinka som är det språk vi själva behärskar och att intervjua på svenska inte hade varit möjligt då intervjupersonerna inte förstår svenska språket. Detta var vi medvetna om innan utförandet av ljudinspelningen och vi hade förståelse för att eventuella missförstånd och oklarheter kunde uppstå under intervjun. Därför var vi noga med att endast anteckna och ta emot den information som vi säkert förstod under transkriberingen. Resultatet kommer att analyseras med hjälp av ett interkulturellt perspektiv samt interkulturell kommunikation med fokus på kommunikation: *medvetenhet, kunskap och förståelse*. I nästa avsnitt kommer resultat och analys presenteras

6. Resultat och analys

Nedan sammanfattas studiens samlade empiriska material från intervjuerna med fyra vårdnadshavare som är nyanlända i Sverige. I intervjuerna framkommer vårdnadshavarnas upplevelser, erfarenheter, tankar och åsikter i mötet med svensk förskola. Vårt resultat har vi delat in i tre olika teman som tydligt är strukturerat. Enligt följande teman: Mötet med förskolan, Kommunikation för samverkan samt Kultur i förskolan.

6.1 Mötet med förskolan

I resultatet av intervjuerna framkommer det att V1, V2, V3 upplever mötet med förskolan nervöst och oroligt på grund av mötet med ny kultur och nytt språk. V4 förklarade att förskolan skickat välkomstbrev med presentation av personalen med bilder, detta upplevde V4 som en lättnad att förskolepersonalen var kvinnor och äldre. V4 tog även upp att vid första mötet framkom det mycket information och trots närvarande tolk så var det för mycket information på en och samma gång. Informationen V4 fick var de regler som gäller i Sverige, Förenta nationerna (FN) samt barnkonventionen. V4 menar att informationen inte var viktig. V1 förklarar hur hon upplevde första lämnningen:

Att tvingas lämna henne hos främmande människor som jag var tvungen att kommunicera med endast genom min man var smärtsamt. Det kändes som att de skulle ta henne ifrån mig och att man skulle hitta ett sätt att ta henne. Var så rädd att säga emot eller stanna kvar när hon grät. Slutade med att jag grät resten av tiden. (V1)

Citatet ovan visar att det inte förts en tydlig kommunikation mellan förskolepersonal och vårdnadshavaren hur en förskoleverksamhet fungerar, detta kan vi utifrån interkulturellt förhållningssätt förstå att goda och trygga relationer bygger på en fungerande kommunikationen. Förskolepersonalens förhållningssätt att fråga och intressera sig för vårdnadshavaren hade haft en betydelse för V1 situationen (Letzén 2017).

V1 har inte blivit informerad hur förskolan fungerar utan tagit del av regler och lagar som gäller i Sverige genom SFI vilket kunde knytas till tryggheten i förskolan men säger att informationen inte kom från förskolan. V4 upplevde inte trygghet på grund av upprepade incidenter där förskolepersonalen inte tar dem på allvar. V4: "Hur ska man vara trygg med att lämna barnet på förskolan?". I frågan vad ni tror ditt barn gör i förskolan? Svarade V1, V3 och V4 att deras

barn äter, sover och leker. V2 berättar att V2 får information om vad barnet gör i förskolan genom bilder på aktiviteter men V2 får inte information om det som är viktig för V2 då barnet vägrar äta i förskolan och detta ville V2 att förskolepersonalen skulle informera och diskutera om. V2 upplevde att personalen inte tog hänsyn till barnets situation och V2 som vårdnadshavare. Vårdnadshavarnas sätt att uttrycka sig som ovan visar vikten av kommunikationens betydelse utifrån ett interkulturellt perspektiv. I den mening är det viktigt att förskolepersonalen kan hålla sig till olika sätt att kommunicera på så som bildstöd, kroppsspråk och tolk för att nå ut med information så alla vårdnadshavare oavsett vilket språk det har kan förstå det som informeras (Letzén 2017).

6.2 Kommunikation som förekommer i förskolan med nyanlända vårdnadshavare

I kommunikationen om vårdnadshavarna upplever förskolepersonalen förstår vårdnadshavaren var det delade meningar i svaren.

Ibland undrar jag om de verkligen gör det eftersom det har inträffat olika missförstånd. Kläderna försvinner och jag måste införskaffa nytt och min ekonomi tillåter inte det just nu. Jag tror inte de förstår mig alltid, det gör att jag skäms och känner mig otillräcklig. (V1)

V1 förklarar att när språket blir ett hinder tar V1 hjälp av sin partner som sköter samtalet men har uttryckt en önskan om tolk vid utvecklingssamtal då V1 upplever att partnern inte översätter allt som sägs under samtalet. V2 har aldrig blivit erbjuden tolk men förklarar:

Det förstod mig verbalt på engelska och det var hjälpsamma med att förklara det dokument eller information som skickas ut då det vet jag inte förstår svenska men fortsätter ändå att skicka papper på svenska. (V2)

V3 kan inte minnas om tolk blivit erbjuden och tror att det är för att V3 förstår lite engelska. V4 beskriver att med ordinarie förskolepersonal lyckas de kommunicera med kroppsspråket men att det blir svårare när det är vikarier som ersätter ordinarie förskolepersonal. Däremot förklarar V4 att vid allvarigare situationer så har tolk erbjudits men V4 upplever att det är svårare att uttrycka sina känslor på grund av skam att uttrycka sig fel.

Vad är det vanligaste du pratar om med förskolepersonalen svarade V1 om barnets allergier som skapar oro hos V1 "Jag har tappat förtroendet till personalen då jag vid inskrivningen angav att dottern är under utredning och har bekräftat allergi mot ägg och nötter, men att jag väntade på intyget ". Vidare förklarade V1 att vid hämtning upplevde V1 sitt barn inte sig likt och frågade på sitt sätt med hjälp kroppsspråket vad som hade skett. Till svar fick hon tummen upp av förskolepersonalen. Barnet fick en kraftig allergisk reaktion vid hemkomst och partnern kontaktade förskolan och fick förklarat att barnet fått i sig pannkakor som innehöll ägg vilket hon är allergisk mot. V1: "Jag har sedan dagen varit rädd och känner mig inte trygg. Förlåt fick jag som svar att vi glömde helt". V1 förklarar att utan intyg tar förskolan inte hänsyn till barnets situation och allergier. V2, V3 och V4 lyfter att de får information kring dagen men upplever att förskolepersonalen missar att informera om det inträffat något ovanligt som exempel om barnet skadat sig. V4 lyfter däremot att vid hämtning och lämning förklaras situationen som nedan:

Personalen förklarar oftast om hur dagen varit. Eller om de ska kritisera något gällande kläder, schema, lov eller om det saknas något. Någon gång har vi varit bjudna på möten på förskolan men det var inget intressant. Tyckte ingen av föräldrarna som var där. Var bara de som pratade och sa en massa information som vi inte riktigt förstod. (V4)

När det gäller information om förskolans roll, uppdrag och mål gällande läroplanen framkom det i intervjuerna att V1 var informerad om läroplanen och dess mål och uppdrag. V1 förklarar att hon uppskattar arbetet som förskolan gör och ser sitt barns utveckling och lärande efter barnets behov. Något som V1 uppskattar är veckobreven där information kring läroplanen framkommer och arbetet som förskolan gör med barnen. Men V1 förklarar att informationen ges på svenska och därför måste V1 ta hjälp av sin partner eller Google translate för att förstå informationen. Däremot ställer V2, V3 och V4 frågan till oss som intervjuare: "Vad är läroplanen?".

I frågan om förskollärarens roll så verkar V1 vara insatt och intresserad genom att hon ger till svar att förskolläraren sköter planeringen av verksamheten. V1 tar även upp yrkesrollen barnskötare som omsorgs skötare och sköter det dagliga behovet samt att V1 känner sig närmre till barnskötare eftersom V1 inte träffar förskolläraren så ofta så måste förskolläraren vara upptagen enligt V1. V3 förklarar att förskollärarens roll är att förse barnet med omsorg och

undervisning. V4 förklarar att förskollärarens ansvar är utvecklingssamtalen samt lyfter även som V1 att förskolläraren inte syns till medan V2 inte vet alls.

6.3 Kultur i förskolan

Något som kan upplevas svårt när det kommer till svenska förskolan är att det förekommer delade meningar kring förskolans normer och värden i relation till våra nyanlända intervjupersoner. V4 reagerar starkt och blir upprörd i frågan om svårigheter med svensk förskola och förståelse för kultur.

Vid hämtningen kom en av personalen ut och visade i sin kamera hur min son lekte prinsessa och hade kjol på sig. Detta tyckte de att det var roligt och att vi skulle uppmuntra sonen till fantasilek. Jag har aldrig varit så arg eller förnedrad. Skulle vi uppmuntra vår son att bli flicka eller vad menar de? (V4)

Vidare menar V4 att förskolan belyser och tar upp den svenska kulturen men förstår inte V4:s kultur och menar att förskolan inte gör sin plikt genom att uppmärksamma Ramadan och menar att förskolan bör utbilda sig mer inom olika kulturer och hur det är att inte vara svensk i Sverige, det finns så mycket mer att förstå säger V4.

V1 tar upp att förskolan inte förstår V1:s kultur utan det har förekommit att förskolepersonal i förskolan avvisat när V1 bjudit på något från sin kultur utan att ge förklaring till varför det inte tas emot säger V1. V1 behöver ständigt bevisa sig och förklara för förskolan gällande schematider samt om barnet varit sjuk hemma en viss tid så ifrågasätts V1:s föräldraroll då förskolan ringer att barnet är sjuk efter lämning av tillfrisknande. En svårighet som V1 upplever med förskolan är när vikarier inte presenterar sig och bara tar barnet. V1 upplever detta som oro och att det skapar osäkerhet hos V1 framför allt när det är en manligvikarie.

I frågan om förskolepersonalen förstår vårdnadshavarnas kultur förklarar V1 att förskolepersonalen uttalat sig på följande sätt säger V1:

Får oftast höra att ni utlänningar alltid har för mycket kläder på barnet, förstår inte vad som menas med vi utlänningar. Upplever inte att det är en grej som man som utlänning gör utan det är upp till varje förälder att klä sitt barn som man själv vill. En varm vårdag satt mitt barn i sandlådan med jacka och mössa och svettades. Tittade då på personalen

som hade t-shirts på. Jag pekade på solen och barnets mössa. Du vill ju att barnet alltid ska ha mkt kläder. Det var förnedring och man förminskade mig. Tog av mitt barnmössan och gick gråtande därifrån. (V1)

V2 och V3 däremot upplever inga svårigheter i mötet med förskola men V3 lyfter: “Jag tror inte de förstår min kultur för vi har aldrig pratat om det”. V4 beskriver en situation när det ösregnade och förskolepersonalen meddelar att alla ska gå ut. V4: “Jag förstod inget var det något som hade hänt, varför skulle vi annars gå ut när det regnade som det gjorde”. V4 förklarar att detta gör man inte i V4 land.

6.4 Analys av resultat

Utifrån resultatet synliggörs vikten av ett interkulturellt perspektiv där betydelsen av språk och kultur är något som framkommer i resultatet av intervjuerna. Resultatet tyder på att det råder en envägskommunikation där de intervjuade endast får information som innefattar mycket information på svenska. Det framgår inte från de intervjuade att det sker dialog. Vårdnadshavarna får inte förklarat från förskolepersonalen förskolans normer och värden, detta leder till en oro hos V1 som upplevde att hon överlämnade sitt barn till något eller några främmande. Det framkom också en otrygghet när förskolepersonalen inte tar de nyanlända vårdnadshavarna på allvar, speciellt vid inträffade av olika incidenter. Vårdnadshavarnas upplevelser går att kopplas till de tre kommunikationsfärdighetsfaser *medvetenhet*, *kunskap* och *färdigheter*. Förskolepersonalen i V1 förskola visar inte medkänsla och förståelse i sin kommunikation för att V1 har en annan kulturell bakgrund. För att kunna få en förståelse för olika kulturer krävs det en medvetenhet om sin egen kulturmiljö och förstå att de normer, värderingar, traditioner som bärs grundar sig i ens miljö, på samma sätt har andra människor med annan kultur uppväxt liknande förhållningssätt (Hofstede et al. 2011). Enligt Hofstede et al. (2011) är det av värde att kunna förstå andras kulturer för att samspel ska ske, behöver förskolepersonalen ha *kunskap* om nyanländas vårdnadshavares kultur såsom seder, värderingar och normer. När verktygen för *medvetenhet* och *kunskap* faller på plats och förskolepersonalen tar till sig olika kulturer i förskolans verksamhet kan *färdigheter* implementeras i samverkan med vårdnadshavarna (ibid.). Utifrån den insamlade empirin från intervjuerna med våra nyanlända vårdnadshavare och deras upplevelser med förskolan behöver förskolan ta hänsyn och implementera olika kulturers seder, värderingar och normer så

vårdnadshavarna upplever att den blir jämbördiga med svenska normer och värden (Hofstede et al. 2011, Lahdenperä 2018). Förskolan har ett komplext ansvar i mötet med olika kulturer och hur förskolepersonalen uttrycker sig är betydelsefullt för att undvika missförstånd. Lorentz (2016) nämner att för att få en förståelse krävs det att förskolepersonalen efterfrågar nyanländas vårdnadshavares perspektiv och på så vis kan förskolepersonalen få en förståelse av olika synsätt.

Resultatet visar på att förskolepersonalen lämnar vardagliga information om vad barnet gjort under vistelsen på förskolan, som att äta, sova och aktiviteter som utförs medan vårdnadshavarna önskar veta samt förstå verksamheten så att de kan vara delaktiga. Vårdnadshavare som vi intervjuade lyfter att information om förskolan ges men inte förklaras så de förstår. Trots detta skickas ändå information och diverse dokument på svenska. Bland de intervjuade framkom det att förskolan inte förstår, visar hänsyn eller förstår deras kultur. V1 upplever sig avvisad från förskolans personal. V3 förklarar att man inte har frågat om familjens kultur medan V4 reagerar starkt i uttalandet gällande kultur. Förskolan bör utbilda sig i hur det är att inte vara svensk i Sverige.

Vårdnadshavarnas upplevelser och erfarenheter som de delar med sig kan vi förstå att de kommit i kontakt med förskolepersonal som inte intar ett interkulturellt förhållningssätt. Detta kan vi förstå utifrån hur vårdnadshavarna uttrycker sina känslor och upplevelser i mötet med förskolepersonalen och kommunikationen som förekommit med förskolepersonal. Goda relationer bygger på fungerande kommunikation genom att fråga och intressera sig för den andra, där både personal och vårdnadshavare kan uttrycka sig och bli förstådda (Letzén 2017). Resultatet visar att förskolepersonalen inte är öppen och tar hänsyn till vårdnadshavarnas kulturer (Lahdenperä 2019). (Lorentz och Bergstedt 2016) menar att när förskolepersonalen intar ett interkulturellt perspektiv kan det bidra till att höja kvaliteten i kommunikationen när olika kulturer möts i förskola.

6.5 Sammanfattning av resultat och analys

Utifrån resultatet kan vi förstå intervjupersonernas känslor och erfarenheter i mötet med deras förskolor och förskolepersonal samt deras upplevelser och utmaningar. Men även viljan att förstå det som informeras och sker i verksamheten på ett sätt som även de kan förstå. Det framgår även en rädsla och ilska av att förskolan inte visar förståelse för deras språkliga

svårigheter och kulturella skillnader. I nästa avsnitt kommer en diskussion följt av en slutsats och yrkesrelevans att redogöras. Men även förslag till vidare forskning.

7. Diskussion

I diskussionsdelen kommer vi att lyfta studiens syfte och frågeställningar i förhållande till metodval. Diskussion av resultatet kommer att diskuteras utifrån tidigare forskning. Vi kommer även att diskutera yrkesrelevans och avslutningsvis ge förslag till vidare forskning.

7.1 Hur upplevs kommunikationen av de nyanlända vårdnadshavarna?

Resultatet i vår studie visar att förskolepersonalen inte lyckats i sitt uppdrag gällande samverkan med våra nyanlända vårdnadshavare. Det brister i kommunikationen mellan förskolepersonalen och vårdnadshavarna i förskolan där våra nyanlända vårdnadshavare har sina barn på. Följden blir att samverkan påverkas negativt för båda parterna. Wedin och Warström (2017) menar att förskolepersonal och nyanlända vårdnadshavare är att de som är verksamma i förskolan har ansvaret för att förmedla hur förskolan fungerar och vad som förväntas av båda parterna. Vårdnadshavarna i vår studie lyfter att den muntliga och skriftliga informationen som vårdnadshavarna får ta del av är svår att förstå. Vårdnadshavarna som vi intervjuade i vår studie förklarar att kommunikationen som förekommer med förskolepersonalen. Vi tolkar att det inte lämnas utrymme för en dialog och vid försök till dialog blir de nyanlända vårdnadshavarna avvisade av förskolepersonalen och beskriver att det inte tas på allvar eller att förskolepersonalen inte visar intresse för vårdnadshavarna. Enö (2013) menar på att när förskolepersonal använder sig av svårt språk med komplicerade ord i mötet med nyanlända vårdnadshavare är risken att framtida samverkan påverkas negativt och nyanlända vårdnadshavare tappar förtroendet till de yrkesverksamma i förskolan. En av vårdnadshavarna i vår studie som hade gett information kring sitt barns allergi och blev inte tagen på allvar av förskolepersonalen där följden kunde lett till livshotande konsekvenser. Vårdnadshavarna i studien beskriver sina känslor där det framgår ilska, frustration och oro kring förskolan då de inte tas på allvar och inte blir hörda. Detta gör att de tappar förtroendet för förskolepersonalen och upplever att de blir nedvärderade, underminerade och deras talan värderas inte. Cohen och Anders (2020) skriver i sitt resultat att fysiska möten ansikte mot ansikte är ett kraftfullt verktyg för att kommunicera med vårdnadshavare och delge information, erfarenheter och kunskap om barnens utveckling. Eckeskog (2019) menar dock att det kan finnas utmaningar med det på grund av olika stressfaktorer vid hämtning och lämning som exempel när flera vårdnadshavare kommer och hämtar samtidigt vilket försvårar informationsutbyte och ansikte mot ansikte

mötet. Ansikte mot ansikte kommunikation som Cohen och Anders (2020) beskriver är ett utmärkt och användbart sätt vid kommunikation med nyanlända vårdnadshavare då skriftlig information kan vara svårt att förstå och anpassas inte individuellt till varje enskild vårdnadshavare, så som veckobrev och månadsbrev som många gånger kan innehålla svåra ord. Utifrån det Eckeskog (2019) lyfter om utmaningar med ansikte mot ansikte kommunikation tolkar vi det som att det kan finnas faktorer som påverkar förskolepersonalens möjlighet till samverkan med nyanlända vårdnadshavare. Utifrån förskolans perspektiv tolkar vi det som att brist på tid, stress vid lämning och hämtning, personalresurs och sjukfrånvaro kan ha påverkan på kommunikationen och den vardagliga information som ges. Förskolepersonalen begränsade förutsättningar att sätta av tid för att föra en dialog kan vara orsaken till att det inte kan ge tydlig information eller kommunicera med nyanlända vårdnadshavare. Vårdnadshavarna i vår studie önskar att förstå och uppfatta informationen som förskolepersonalen lämnar ut men även förstå den verbala kommunikationen. Persson och Tallberg Bromans (2019) belyser att förskollärarens ansvar anses som komplicerade och begränsade. Trots viljan att arbeta med läroplanen och dess innehåll i sitt uppdrag så försvåras detta i form av upprepade problem och dilemman i verksamheten vilket försvårar det vardagliga arbetet. Resultatet visar på att förskollärare känner sig stressade och överbelastade, vilket kan påverka den vardagliga samverkan med vårdnadshavare (ibid.). Vårdnadshavaren vi intervjuade påpekar att de bara får ta del av vardaglig information såsom vad barnet ätit, sovit samt vilka aktiviteter som gjorts den dagen. Det vårdnadshavarna önskar är att ta del av verksamheten och bli delaktiga i form av att deras röst blir hörd och åsikter värderas kring barnets vistelse på förskolan. Här synliggörs vikten av att använda sig av interkulturellt förhållningssätt som Letzén (2017) skriver där goda relationer bygger på fungerande kommunikation genom att fråga och intressera sig för den andra, där både personal och vårdnadshavare kan uttrycka sig och bli förstådda. Från förskolans perspektiv så är det givet att förskolepersonal ska lyfta och framföra läroplanen och förskolans verksamhet samt förskollärarens profession till vårdnadshavarna, menar Vuorinen (2020). Men vårt resultat visar att vårdnadshavarna i vår studie inte är insatta i verksamheten och läroplanen eftersom förskolepersonalen vårdnadshavarna bara lämnar ut vardaglig information.

Bouakaz (2007) resultat visar på att trots närvarande tolk upplever vårdnadshavaren att tolken inte översätter det vårdnadshavaren verkligen vill förmedla. De intervjuade i vår studie kan relateras till det Bouakaz (2007) lyfter gällande tolk eftersom översättningen inte blir rätt och deras ord framförs inte korrekt. Det visar att användningen av tolk inte alltid är en optimal lösning för att kommunicera utan det kan vara bra att dela upp mötena till kortare tillfällen. Men även använda sig av andra metoder såsom bildstöd eller kroppsspråk med närvarande tolk

(Letzén 2017). Resultatet i vår studie visar att kommunikationen sker endast i form av information som dessutom är på svenska och är envägs kommunikation. Wedin och Warström (2017) menar att förskolor behöver ändra sitt tankesätt kring svensk norm om att använda svenska språket i kommunikation som enspråkigt vilket bidrar till att nyanlända vårdnadshavare inte får den information som de behöver och kan därför inte uttrycka sig om viktig information om sitt barn. Resultatet visar att vårdnadshavarna sällan ser förskolläraren vilket försvårar att viktig information som rör barnens lärande och utveckling i verksamheten brister. Lunneblad (2013) menar att missförstånd i den språkliga kommunikationen ligger på förskollärarens ansvar och skapar osäkerhet hos vårdnadshavarna.

7.2 Vad anser nyanlända vårdnadshavare behöva i mötet med förskolan?

Resultatet visar på att de nyanlända vårdnadshavarna önskar förståelse kring deras situation och kultur i ett nytt land. Som nyanländ vårdnadshavare i ett nytt främmande land kan det upplevas en oro och en osäkerhet kring det nya samhället och dess kultur och förväntningar framför allt i förskolan (Westo och Ärlemalm-Hagsér 2018). Det framgår att förskolan inte förstår de nyanländas kultur och inte intresserat sig eller frågat om deras kultur. I resultatet framkommer det att det finns en önskan om att förskolan bör utbilda sig och få mer förståelse av de nyanländas kulturer. Letzén (2017) menar när förskolepersonalen förhåller sig till interkulturellt förhållningssätt, visar respekt till nyanländas kultur och skapar alternativa sätt att kommunicera på, med stöd av bilder, kroppsspråk, tolk eller andra alternativ sätt för att nå ut med information så alla vårdnadshavare oavsett vilket språk det har kan förstå. Vår tolkning utifrån resultatet så kan vi förstå vårdnadshavarna i vår studie och relatera deras uttryck om en önskan att få skriftlig och verbal information anpassat på en lättförståelig svenska så att de nyanlända vårdnadshavarna kan förstå informationen som rör verksamheten. Förskolan bör stötta nyanlända vårdnadshavare för att kunna bidra till en god samverkan som möjliggör och skapar trygga samt goda relationer och en naturlig kulturövergång (Wetso och Ärlemalm-Hagsér 2018).

Vårt resultat visar även på att de nyanlända inte förstår svenska normer och värden när det kommer till att klä sig efter väder eftersom de inte fått det förklarat av förskolepersonalen. Det kan vara svårt som nyanländ att förstå varför barnen i förskolan är ute när det regnar. Letzén (2017) menar därför är det viktigt att förskolepersonalen informerar om olika synsätt i sin

kommunikation till nyanlända vårdnadshavare för att det ska förstås men det är också viktigt att förskolepersonalen tar reda på nyanländas vårdnadshavares synsätt till olika saker i den svenska förskolan. Letzén (2017) skriver att i slutändan är det förskollärares ansvar att både vårdnadshavare och barn känner sig välkomna och blir uppmärksammade i förskolan samt att synliggöra och förklara svenska normer och värden i enlighet med förskolans läroplan. Eckeskog (2019) menar att förskollärare värderar hallen som en plats för att förmedla viktig information till vårdnadshavarna men det räcker inte med endast hallen när det kommer till att nå ut till nyanlända vårdnadshavare. Vi tolkar utifrån vårt resultat att vårdnadshavarnas känslor, erfarenheter och upplevelser i mötet med förskolepersonalen är att deras kultur inte värderas och att det inte tas hänsyn till nyanlända vårdnadshavarnas språksvårigheter. Deras upplevelser förstår vi som att vårdnadshavarna i studien inte känner sig jämbördiga med vårdnadshavare som behärskar det svenska språket. Detta kan vi koppla till det Enö (2013) lyfter i sin studie där förskolepersonal skiljer på vi och dem samt inte visar respekt och förståelse för nyanländas kultur och endast förhåller sig till svenska normer och värden. Resultatet visar att vårdnadshavaren inte förstår den svenska kulturen och dess normer och värden.

7.3 Slutsats

Syftet med vår studie har varit att undersöka hur nyanlända vårdnadshavare upplever mötet med den svenska förskolan. Studiens syfte och frågeställningar har belysts genom empirin som synliggör att det finns brister i mötet mellan nyanlända och den svenska förskolan när det kommer till kommunikationen som riskerar bli envägs kommunikation och präglad av information. Detta framgår i studiens analys att kommunikation ofta sker genom information som inte vårdnadshavaren förstår och innefattar mycket information på svenska som inte ger något utrymme för dialog. Vårdnadshavarna beskriver att de inte blir hörda eller får komma till tals och upplever sig förminskade och inte tas på allvar av förskolan. Informationen som ges förklaras inte för vårdnadshavarna och de går miste om vad förskolans ansvar är samt vad dess mål och uppdrag står för.

Problematiken ligger i att förskolan måste ta sitt ansvar för den framtida samverkan kring barnet mellan förskolan och vårdnadshavare, för att inte få konsekvenser för barnets omsorg, lärande och utveckling på lika villkor. Wedin och Warström (2017) menar på att förskolepersonalen lägger ansvaret på vårdnadshavarna och menar att bristen på information är på grund av att nyanlända vårdnadshavare inte behärskar det svenska språket. Därav vikten av en god

samverkan och att i stället för skylla ifrån sig så bör man i stället sträva efter en hållbar relation. Även Lahdenperä (2019) betonar vikten för att en god relation eller samverkan ska kunna ske mellan nyanlända vårdnadshavare och förskolepersonal är kommunikationen viktig grund. Förskolan behöver inta ett interkulturellt perspektiv genom att förhålla sig till interkulturellt förhållningssätt där man respekterar och är lyhörd till andras kulturer och inkluderas både parternas kunskap, förståelse och visar intresse kring andras normer, värden och seder samt livsvillkor (Lahdenperä 2019). När förskolepersonal tar ansvar för brister i samverkan med nyanlända vårdnadshavare och slutar utgå från en monologisk förståelse. Förskolepersonalen bör i stället börja utgå från en dialogisk förståelse och möta nyanlända vårdnadshavare utifrån deras kultur och behov (Löthmans 2022).

7.4 Metoddiskussion

I vår studie har vi utgått från en kvalitativ metod. För att närma oss nyanlända vårdnadshavarnas erfarenheter, känslor och upplevelser i mötet med den svenska förskolan. Med en kvalitativ metod vill forskaren komma åt respondenternas livssituation samt dess erfarenheter men även tankar och uppfattningar kring ett fenomen (Patel och Davidsson 2018). Vi var väldigt noggranna med att använda rätt ordval för översättning av materialet till svenska för att det skulle bli så ordagrant som möjligt och inte missa viktig information. Risken med översättning från ett annat språk är att uttrycket eller orden kan få en annan betydelse eller mening. Vi har gjort vårt bästa för att översätta och tolka vårt insamlade material för att det ska bli så ordagrant som möjligt och rättvist för våra respondenter så att deras känslor och upplevelser ska tydliggöras. Vi gjorde ett försök att använda en kvantitativ metod för att få fler svar men tyvärr så misslyckades försöket. Vi hade inte kommit åt respondentens känslor på samma sätt som genom att använda oss av kvalitativa metoder. Utmaning med studien har varit att det varit svårt att hitta nyanlända inom ramen för 3 år. Även valet av frågorna vi ställde har varit genomtänkta med tanke på att våra intervjuare kommer från olika livsvillkor som gör att det är ett känsligt ämne när det kommer till deras barn. Det hade varit intressant att intervjuja förskolor som tar emot nyanlända och även ta del av deras perspektiv och därmed får ett bredare perspektiv till vårt syfte. Även observationer på mångkulturella förskolor hade varit givande just för att ta del av vardagliga möten med nyanlända vårdnadshavare i situationer framför allt vid lämning och hämtning men även inskolning och utvecklingssamtal. Detta hade gett en större bild av verkligheten. Alvehus (2023) menar att utifrån observationer kan vi få empiriskt material från verkligheten.

7.5 Studien yrkesrelevans

Studien är yrkesrelevant för att förskolepersonalen måste anpassa sitt sätt att informera och kommunicera beroende på vårdnadshavares förutsättningar och situation. För att lägga grunden för en god samverkan. Förskollärares ansvar är att skapa goda och hållbara relationer i samverkan med nyanlända där av är det viktigt att förskolan skapar möjligheter till en tillitsfull och nära samverkan för att barnet ska få en rolig, lärorik, utvecklande och mångsidig tid i förskola (Skolverket 2018). Det är viktigt att ha förståelse och empati för människor som flytt eller behövt lämna sitt land på grund av olika omständigheter. Wetso och Ärlemalm-Hagsér (2018) förklarar att i ett nytt främmande land kan det upplevas en oro och en osäkerhet kring det nya samhället och dess kultur och förväntningar framför allt i en institution som förskolan. Genom att vi som förskollärare tänker på vårt förhållningssätt i mötet med nyanlända vårdnadshavare och hur vi använder yrkesspråk i kommunikation och information. Men även sättet vi kommunicerar med vårdnadshavare som inte behärskar det svenska språket så att de förstår och att vi inte bara utgår från att de ska förstå oss. Men att vi också tänker bredare och tänker utanför boxen att vi inte bör begränsa oss till hallen för utbyte av dialog med nyanlända vårdnadshavare (Josefsons 2018). Förskolan kan till exempel göra hembesök och därmed få en större bild av familjens livssituation där man eventuellt blir bjuden på mat eller dricka från deras kultur. Men också skapa möjligheter att ta del av familjens kultur eftersom man befinner sig i deras hemmiljö. Detta kan skapa trygghet och förhindra tankesättet vi och dem (Enö 2013). Vi som blivande förskollärare ska föregå med ömsesidighet, öppenhet och respekt och visa att nyanlända vårdnadshavares kultur är jämbördig med den svenska (Lahdenperä 2019). Vår studie har varit givande och gett oss den trygghet vi behöver för samverkan. Det har bidragit med ökad kunskap för hur vi ska hantera samverkan i situationer med alla vårdnadshavare.

7.6 Vidare forskning

Vår studie undersöker möjliga orsaker till att samverkan ibland inte fungerar i förskolan genom att fråga nyanlända om hur de upplever mötet med förskolan från början. Vår studie har inte varit generaliserbart och vidare förslag till fortsatt forskning kan vara att involvera en större grupp medverkande med flera nyanlända vårdnadshavare med olika kulturella bakgrunder. En annan synvinkel som kan forskas vidare är att jämföra olika förskolor för att se om kommunikationen skiljer sig mellan olika förskolor beroende på vilka klassområden nyanlända familjer är placerade i.

7.7 Avslut

Syftet med vår studie har varit att ta reda på hur nyanlända vårdnadshavare upplever mötet med den svenska förskolan. Vi har även tagit del av de nyanländas erfarenheter, upplevelser och känslor kring hur de förstår förskolan, samarbetet och hur kommunikationen med förskolan fungerar. Resultatet från de intervjuade vårdnadshavarna visar på att det finns brister i samverkan och svårigheter i att kommunicera och föra en dialog, men även att förstå informationen från förskolepersonalen. Vi tolkar att det är olika hinder och utmaningar som gör att samverkan och framför allt kommunikationen brister mellan förskolepersonalen och de nyanlända vårdnadshavarna. Vi tolkar att samverkan är svår och detta kan vi förstå utifrån vårdnadshavarnas perspektiv och tolkar det som det kan finnas olika grunder till det. Vikten av en god samverkan innebär att båda parterna är samarbetsvilliga och har som mål för att skapa trygghet och en god relation för barnens bästa. Vårdnadshavare och barn som kommer till ett främmande land kan förskolan kanske vara deras första kontaktnätverk i den svenska samhället. Vår studie är yrkesrelevant för att vi som blivande förskollärare i vår profession vill belysa hur vi i förskolan kan samverka med vårdnadshavare av annan härkomst kring det svenska förskolesystemet med hjälp av alternativa kommunikationssätt och med interkulturellt förhållningssätt både i mötet och dialogen.

8. Referenser

- Alvehus, Johan (2023). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. Tredje upplagan Stockholm: Liber
- Bouakaz, Laid (2007). *Parental involvement in school: What hinders and what promotes parental involvement in an urban school*, Lärarutbildningen, Malmö högskola, Diss. Lund: Lund universitet
- Cohen, Franziska & Anders, Yvonne (2020). Family involvement in early childhood education and care and its effects on the social-emotional and language skills of 3-year-old children. *School Effectiveness And School Improvement*, 31(1), 125–142.
<https://doi.org/10.1080/09243453.2019.1646293>
- Denscombe, Martyn (2018). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Fjärde upplagan Lund: Studentlitteratur
- Eckeskog, Linn (2019). *Kommunikation i förskolan förskollärares och barnskötares kommunikation med föräldrar i ett digitaliserat medielandskap*. Diss. Umeå: Umeå universitet, 2019
Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-155060>
- Enö, Mariann (2013) Kommunikation och samverkan i mångkulturella skolor. I Harju, A. & Tallberg Broman, I. (red.). *Föräldrar, förskola och skola: om mångfald, makt och möjligheter*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Hedlin, Maria (2019). They only see their own child: An interview study of preschool teachers' perceptions about parents. *Early Child Development and Care*, 189(11), s. 1776-1785. <https://doi.org/10.1080/03004430.2017.1412955>
- Hofstede, Geert, Hofstede, Gert Jan & Minkov, Michael (2011). *Organisationer och kulturer*. 3., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur
- Josefson, Mie (2018). *Det ansvarsfulla mötet: En närhetsetisk analys av omsorgens innebörder i förskolan*. Stockholm: Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet
- Lahdenperä, Pirjo (red.) (2018). Barnuppfostran och föräldrasamverkan – hinder och möjligheter. I Lahdenperä, P. (red.). *Den interkulturella förskolan: mål och arbetssätt*. Första upplagan Stockholm: Liber, s. 62–74
- Letzén, Maria (2017). *Ny i förskolan: med ett interkulturellt förhållningssätt*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur
- Lorentz, Hans & Bergstedt, Bosse (2016). Interkulturella perspektiv – från modern till postmodern pedagogik. I Lorentz, Hans & Bergstedt, Bosse (red.). *Interkulturella perspektiv – pedagogik i mångkulturella lärandemiljöer*. Lund: Studentlitteratur. s.13–52

- Lorentz, Hans (2016). Interkulturell pedagogisk kompetens. I Lorentz, H. & Bergstedt, B. (red.). *Interkulturella perspektiv: pedagogik i mångkulturella lärandemiljöer*. Lund: Studentlitteratur. s. 161-188
- Lunneblad, Johannes (2013). Tid till att bli svensk: En studie av mottagandet av nyanlända barn och familjer i den svenska förskolan. *Tidsskrift för Nordisk Barnehageforskning*, 6. <https://doi.org/10.7577/nbf.339>
- Läroplan för förskolan, Lpfö 18*. (2018). Skolverket. <http://www.skolverket.se/publikationer?id=4001> (Hämtad 2023-09-27)
- Löthman, Charlotte (2022). Managing newly arrived children's double transition: Towards inclusionary practices in rural Swedish preschools. *Contemporary Issues in Early Childhood*, Vol. 0(0), ss. 1–14. <https://doi.org/10.1177/14639491221144492>
- Nationalencyklopedin*. (2023). Information. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/information> (Hämtad 2023-10-17).
- Nationalencyklopedin*. (2023). Kommunikation. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/kommunikation> (Hämtad 2023-10-17)
- Patel, Runa & Davidsson, Bo (2019). *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 5 uppl. Lund: Studentlitteratur
- Persson, S. & Tallberg Broman, I. (2019). *Hög sjukfrånvaro och ökad psykisk ohälsa: Om dilemman i förskollärares uppdrag*. Malmö stad Förskoleförvaltningen <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1420419/FULLTEXT01.pdf>
- Sandberg, Anette & Vuorinen, Tuula (2020). *Hem och förskola: samverkan i förändring*. Upplaga 2 Stockholm: Liber
- Skolinspektionen (2018). *Förskolans kvalitet och måloppfyllelse – ett treårigt regeringsuppdrag att granska förskolan – Slutrapport*. <https://www.skolinspektionen.se/globalassets/publikationssok/regeringsrapporter/redovisningar-regeringsuppdrag/2016/forskolerappor1.pdf>
- Skolverket (2023). *Statistik över barn och personal i förskola 2022*. Skolverket. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/fler-statistiknyheter/statistik/2023-03-30-statistik-over-barn-och-personal-i-forskola-2022> (Hämtad 2023-09-12)
- Socialstyrelsen (2023). *Särskilt förordnad vårdnadshavare*. Stockholm: Socialstyrelsen. <https://www.socialstyrelsen.se/mininsats/vad-kan-jag-gora/vardnadshavare/> (Hämtad 2023-10-07)
- Svensk författningssamling (SFS) (2010:800). *Skollagen*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2%2010800_sfs-2010-800/ (Hämtad 2023-10-07)
- Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Vuorinen, Tuula. (2020). *Mötet mellan föräldraansvar och förskollärarkompetens - Föräldrasamverkan i förskolan*. Doktorsavhandling. Mälardalen University
<http://mdh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1473210/FULLTEXT02.pdf>

Wedin, Åsa & Warström, Jennie (2018). De värdefulla tambursamtalen med nyanlända föräldrar. I P. Björk-Willén (Red.). *Svenska som andraspråk i förskolan*. Natur & Kultur, s. 107–122

Wetso, Gun-Marie & Ärlemalm–Hagsér, Eva (2018). Att realisera förskolans interkulturella uppdrag – samtal mellan forskare och förskolepersonal. I Lahdenperä, P. (red.). *Den interkulturella förskolan: mål och arbetssätt*. Första upplagan, s. 25-42

9. Bilagor

9.1 Bilaga 1 Intervjufrågor

1. Hur länge har du bott i Sverige?
2. Vad var ditt första intryck av svensk förskolan?
3. Känner du att ditt barn är trygg i förskolan?
4. Vad tror du ditt barn gör under dagen i förskolan?
5. Upplever du att personalen förstår dig?
6. Hur gör du dig förstådd om du inte förstår det svenska språket?
7. Vad är det vanligaste du pratar om med personalen?
8. Vad pratar ni oftast om vid hämtning/lämning?
9. Har du blivit informerad om läroplanen?
10. Vad kan du om förskolan läroplan?
11. Vet du förskollärarens roll?
12. Är det något som du upplever svårt med svenska förskolan?
13. Förstår förskolan din kultur?

9.2 Bilaga 2

Samtyckesblankett

LÄRANDE OCH SAMHÄLLE
BARNDOM-UTBILDNING-SAMHÄLLE

Datum 2023-09-25

Samtycke till medverkan i studentprojekt

Vi heter Kefsere Berisha och Jonsaba Ceesay och går vår sista termin på förskolläraryrket på Malmö universitet. Vi tar examen i januari och skriver vårt examensarbete som handlar om nyanlända vårdnadshavares möte med förskolan.

Syftet med föreliggande studie är att ta reda på hur nyanlända vårdnadshavare upplever mötet med den svenska förskolan. Detta undersöker vi genom att ta del av nyanländas erfarenheter, upplevelser och känslor kring hur de förstår förskolan, samarbetet och hur kommunikationen med förskolan sker.

Vi kommer utföra intervjuerna med nyanlända vårdnadshavare på ert språk och räknar med att intervjuerna ska ta mellan 30–60 minuter och spelas in via zoom för att sedan transkriberas till svenska. Tanken med denna studie som blivande förskollärare i vår profession belysa hur vi i förskolan kan samverka med vårdnadshavare av annan härkomst kring det svenska förskole systemet med hjälp av alternativa kommunikationssätt.

Vår studie kommer att följa Vetenskapsrådets forskningsetiska principer och som deltagare är du anonym och kan när som helst avbryta deltagandet i studien utan att ange skäl för det. Som deltagare är du anonym och kommer att aidentifieras i det färdiga arbetet.

Materialet kommer enbart att användas för aktuell studie och kommer att makuleras när denna är examinerad. Ytterligare information finns under länken!

[God forskningssed - Vetenskapsrådet \(vr.se\)](#)

Tack på förhand för er som tar er tid att hjälpa oss!

Kontaktuppgifter

Kefsere Berisha kefja_83@hotmail.com

Jonsaba Ceesay: Jonsabaceesay@hotmail.com

Kontaktuppgifter till handledare på Malmö Universitet

Magdalena Sjöstrand Öhrfelt [magdalena.ohrfelt@mau.se](mailto:magdalen.ohrfelt@mau.se)

På förskolläraryrket utbildningen vid Malmö universitet skriver studenterna ett examensarbete på sjunde terminen. I detta arbete ingår att göra en egen vetenskaplig studie, utifrån en fråga som kommit att engagera studenterna under utbildningens gång. Till studien samlas ofta material in vid förskolor, i form av t.ex. intervjuer och observationer. Examensarbetet motsvarar 15 högskolepoäng, och utförs under totalt 10 veckor. När examensarbetet blivit godkänt publiceras det i Malmö universitets databas DIVA (<http://mau.diva-portal.org/smash/search.jsf?language=sv&dswid=4868>)
